

Per post en via www.internetconsultatie.nl
Ministerie van Economische Zaken
de heer drs. M.E.P. Dierikx
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Ons kenmerk BR-15-1052
Behandeld door Martin Kiene
Telefoon 070 - 205 50 22
E-mail mkiene@netbeheernederland.nl
Datum 23 maart 2015

Onderwerp Zienswijze van Netbeheer Nederland op
Consultatiedocument AMvB inzake STROOM

Geachte heer Dierikx,

Het ministerie van Economische Zaken heeft in het kader van STROOM op 23 februari jl. een concept AMvB ter consultatie voorgelegd, met als basis het conceptwetsvoorstel Elektriciteits- en gaswet. Netbeheer Nederland maakt graag gebruik van de geboden gelegenheid om namens de gezamenlijke netbeheerders haar reactie op dit conceptbesluit te geven.

Netbeheer Nederland waardeert de gelegenheid die geboden wordt om mee te denken met een juiste invulling van deze maatregel. Desalniettemin constateren de gezamenlijke netbeheerders dat de AMvB nog niet volledig is. In deze reactie zal Netbeheer Nederland een algemene reactie geven op de AMvB en aangeven welke zaken naar onze mening nog nadere invulling dienen te krijgen. Als bijlage bij deze brief sturen we ook een artikelsgewijze reactie mee.

Met dit conceptbesluit wordt beoogd de regelgeving te stroomlijnen, optimaliseren en moderniseren en daarbij de regeldruk voor het bedrijfsleven en de lasten voor de overheid te beperken. Wetgeving die bovendien een concurrerende economie faciliteert en die de transitie naar een duurzame energiehuishouding optimaal ondersteunt.

Netbeheer Nederland ziet echter in de concept AMvB bepalingen terug die juist tot een verzwaring van de administratieve lasten leiden. Bijvoorbeeld in de bepalingen over het investeringsplan in de

artikelen 5.2 en 5.3. De aanpassing ten opzichte van de bestaande systematiek van de KCD's voegt onvoldoende toe om deze verzwarende te rechtvaardigen. Zie voor de toelichting de bijlage.

In STROOM is door de Minister helder verwoord dat de netbeheerders ruimte moeten krijgen om te innoveren en te experimenteren. Hiervoor is een grondslag in het wetsvoorstel opgenomen namelijk de tijdelijke taken-AMvB. We hebben geconstateerd dat er aan deze grondslag geen invulling is gegeven. Bij de netbeheerders bestaan duidelijke ideeën op welke wijze hier invulling aan gegeven kan worden bijvoorbeeld door ruimte voor netbeheerders in de AMvB te creëren om te experimenteren met vormen van opslag. Netbeheer Nederland streeft ernaar dat een dergelijke tijdelijke taak onderdeel is van de markt faciliterende rol van de netbeheerder en dat bij de uitvoering van deze taak op transparante wijze de samenwerking met de markt wordt gezocht.

Netbeheer Nederland vraagt in de eerste plaats speciale aandacht voor het in artikel 4.10 (eerlijke concurrentie) geformuleerde uitbestedingsverbod. De thans geformuleerde bepaling is erg strikt waardoor zich in de praktijk zeer ongewenste effecten kunnen voordoen. Verdere toelichting is te vinden in de artikelsgewijze reactie.

Daar het nieuwe wetsvoorstel omwille van de flexibiliteit een kaderwet is geworden dient de AMvB meer inhoud te geven aan het wettelijk kader. Netbeheer Nederland is van mening dat de AMvB op een aantal onderdelen nog moet worden uitgebreid om de bedoelingen van het wetsvoorstel te verduidelijken.

Zo mist Netbeheer Nederland onder andere de uitwerking van een aantal grondslagen in de wet, waaronder artikel 5.22, vijfde lid, van de wet over de verplichting tot openbaarmaking van informatie, artikel 5.34 van de wet met betrekking tot tijdelijke taken van de systeembeheerders en artikel 5.9, vierde lid, voor wat betreft de te allen tijde te stellen eisen aan zelf gerealiseerde elektriciteitsaansluitingen. Op andere plaatsen is slechts een zeer summiere uitwerking gegeven, zoals ten aanzien van artikel 6.9 van de wet met betrekking tot de tariefstructuren.

Tenslotte lijken afdoende overgangsbepalingen te ontbreken voor reeds geplaatste slimme meters bij kleinverbruikers.

Wij stellen uw aandacht voor onze reactie op uw consultatiedocument zeer op prijs. Vanzelfsprekend zijn wij tot nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

André Jurjus
directeur

Bijlage 1 Artikelsgewijze reactie

Gezien het grote belang van enkele bepalingen vragen wij extra zorgvuldigheid voor de uitwerking van de volgende artikelen.

Artikel 4.10 (eerlijke concurrentie)

- Onderdeel a: dit verbod is te absoluut. De systeembeheerder moet op verzoek van een aangeslotene een ieder gegevens over een aangeslotene kunnen verstrekken, dus ook een infrastructuurbedrijf. Daarbij mag hij uiteraard niet discrimineren. Ook moet een systeembeheerder een infrastructuurbedrijf kunnen blijven inhuren voor bijvoorbeeld de aanleg van aansluitingen en daartoe ook gegevens kunnen blijven verstrekken.
- Onderdeel b: In de toelichting is onduidelijk wat de maatschappelijke baten zijn die met deze wijziging beoogd worden. Mocht dit standhouden dan zullen er ten gevolge van dit artikel grote organisatorische en kostbare wijzigingen doorgevoerd moeten worden. In de toelichting dient, ter vermijding van het grote risico dat synergievoordelen vervallen duidelijk worden gemaakt dat de systeembeheerder gebruik mag blijven maken van gemeenschappelijke stafafdelingen van de infrastructuurgroep. Daarnaast moet het mogelijk blijven dat werknemers van een systeembeheerder kunnen worden ingezet door het infrastructuurbedrijf teneinde inefficiëntie bij de systeembeheerder te voorkomen, mits uiteraard aan de wettelijke eisen wordt voldaan.
- Onderdeel d: dit verbod is te absoluut en leidt tot synergienadelen en onnodige maatschappelijke kosten. Zo kan de systeembeheerder bij kleine middenspanningsstations een compactstation leveren, dat wil zeggen een prefab installatie inclusief behuizing (Tarievencode Elektriciteit, Bijlage A.5.3). De behuizing valt in het vrije domein. Dit soort dienstverlening moet mogelijk blijven. Daarbij moet de systeembeheerder er wel op wijzen welke diensten ook bij een derde kunnen worden betrokken.

Artikel ? (nationaal: flexibiliteit in taken)

In het wetsvoorstel (§5.8 Tijdelijke Taken, art. 5.34) is aangegeven dat er bij AMvB tijdelijke regels en taken gesteld kunnen worden aan de netbeheerder. Op dit moment is hier geen ruimte in de AMvB voor opgenomen. Wij begrijpen de complexiteit van deze bepaling, maar verwachten op zijn minst een nadere kader-bepaling in de AMvB.

Artikel 5.1 (aanwijzing gebieden uitzondering systeem)

- De in de bijlage voorgestelde wijziging doet deze bepaling beter aansluiten bij artikel 5.3 van de wet (en het huidige artikel 12b, eerste lid, onderdeel b) van de Gaswet en de toelichting. Expliciet wordt in ons tekstvoorstel ook voorzien in de situatie dat om economische redenen gasaansluitingen niet worden vervangen vanwege de ontwikkeling van bijvoorbeeld all-electric-wijken (zie paragraaf 6.3 en p. 80 van de toelichting bij het wetsvoorstel)
- Artikel 5.3 van de wet bevat ook de mogelijkheid van gebieden waarin in het geheel geen systemen worden aangelegd (elektriciteit, gas of warmte). Die mogelijkheid wordt niet uitgewerkt in de AMvB. Voorgesteld wordt om ten minste in hetzij artikel 5.3 van de wet hetzij artikel 5.1 van de AMvB te regelen

dat de huidige regeling van de gebiedsindeling gas gehandhaafd kan worden (de formule op grond waarvan bepaald wordt dat het realiseren van een gasaansluiting kan worden geweigerd). De gebiedsindeling zelf zal wel van tijd tot tijd geactualiseerd moeten worden.

- Ten onrechte wordt niet geregeld hoe, door wie en op basis van welke nadere criteria de uitgezonderde gebieden worden aangewezen en wat er gebeurt met gasdistributiesystemen in gebieden waarin zich een warmtenet bevindt of gaat bevinden en op welke voorwaarden een systeem wordt verwijderd.
- Gezien de recente uitspraak ACM over handhaving van wijken zonder warmtenet, maar wel met warmtevoorziening/warmtesysteem lijkt warmtenet alleen in algemene zin te beperkt. De voorgestelde laatste zin van lid 1 is in verband hiermede toegevoegd. Dit gezien dat voorziene situatie dat er ook nu een gasnet moet worden aangelegd in wijken met warmtepompen als primaire warmtevoorziening. "Wordt aangelegd" moet worden "hoeft te worden aangelegd". Tekstvoorstel voor lid 2 is bedoeld om in de AMvB draagvlak te creëren voor de huidige uitwerking in de codes. Wijziging: "een persoon" dient te worden gewijzigd in "aangeslotene".

Artikel 6.1 (tariefdragers)

De voorgestelde wijzigingen maken het onder meer niet mogelijk om voor aansluitingen die aan bepaalde criteria voldoen een aparte transporttariefcategorie in de Tarievencode Elektriciteit in het leven te roepen. Denk hierbij aan aansluitingen waarbij gebruik gemaakt wordt van vraagsturing en wisselende tarieven, afhankelijk van het moment van transport zoals bijvoorbeeld laadpalen. Dit is zeer bezwaarlijk. Er dient in de AMvB rekening mee te worden gehouden dat er van meet af aan ook transporttariefcategorieën kunnen komen waarbij er sprake is van andere dan de in de AMvB genoemde tariefdragers. We blijven er wel vanuit gaan dat de kleinverbruiktarieven gebaseerd zullen blijven op basis van capaciteit en dat de tariefdragers voor grote aansluitingen afhankelijk zijn van vermogen of verbruik.

Verdere artikelsgewijze reacties.

Artikel 1.1: Begripsbepalingen

Toegevoegd is dat begrippen die in de wet zijn gedefinieerd dezelfde betekenis hebben in de AMvB. De volgende definities kunnen ons inziens vervallen:

- communicatieonderdeel: voorgesteld wordt om de bepalingen in 5.19 en 5.20 waarin deze definitie voorkomt te verwijderen;
- EAN-code: deze definitie wordt niet gebruikt; daarnaast is de definitie onjuist omdat de verwijzing naar de aansluiting miskent dat EAN-codes in de energiesector ook worden gebruikt ter identificatie van marktpartijen en productie-installaties;
- elektriciteitsmeter: voorgesteld wordt om de enige bepaling in 5.19 waarin deze definitie voorkomt te verwijderen;
- erkend kredietbeoordelingsbureau: voorgesteld wordt om deze definitie op de enige plaats waar deze voorkomt, artikel 5.25 lid 3, uit te schrijven;
- experiment: deze definitie lijkt onnodig en is potentieel verwarrend;

- gasmeter: definitie wordt alleen in artikel 5.22 gebruikt, voorgesteld wordt om deze bepaling te schrappen; daarnaast lijkt deze definitie ook overbodig;
 - leveringsovereenkomst: deze definitie wordt alleen in artikel 8.1 gebruikt, lijkt overbodig en houdt ook geen rekening met teruglevering;
 - projectnet: voorgesteld wordt deze definitie, tezamen met een groot deel van de beperkingen omtrent de reikwijdte van de experimenteerruimte, te schrappen (zie hierna met betrekking tot § 5.7);
 - richtlijn 2004/22: wordt alleen gebruikt in de definitie van elektriciteitsmeter welke kan vervallen (zie hiervoor);
 - transportovereenkomst: deze definitie wordt alleen gebruikt in de artikelen 8.1, 8.2, lid 3 en lid 4, lijkt overbodig en houdt geen rekening met de overeenkomsten tussen systeembeheerders;
- Eventueel kunnen ook nog worden geschrapt de definities van ‘investeringsplan’ en ‘opwekkingsgegevens’.

Artikel 3.5 (voorschriften ontheffing)

Blijkens de toelichting gaat het om de transponering van artikel 18h, zevende en achtste lid, Gaswet. De voorgestelde wijzigingen beogen daarbij beter aan te sluiten.

Artikel 4.2 (certificering systeembeheerder)

In de toelichting zou verwezen kunnen worden naar de overgangsregeling in artikel 12.18 van de wet en iets meer duidelijkheid kunnen worden gegeven wanneer en hoe bestaande systeembeheerders aan de certificeringseisen moeten voldoen.

Artikel 4.4 en 4.7 (uitgangspunten vaststelling tegenprestatie bij overdracht eigendom systeem)

- Ter vermijding van misverstanden zou in de toelichting kunnen worden opgenomen dat deze bepalingen tevens zien op een gesloten distributiesysteem.
- De voorgestelde waarderingsgrondslag gaat voorbij aan het regulatorisch kader dat ten grondslag ligt aan de tariefvaststellingen. Voorgesteld wordt aan te sluiten bij de regulatoire uitgangspunten. Die zijn gebaseerd op kosten en niet op (vermeende) markten.

Artikel 4.8 (onafhankelijkheid)

Deze bepaling maakt een uitzondering op de wet. Wij vragen ons af of dat kan in een AMvB.

§5.2.1 Beheer, onderhoud en ontwikkeling systeem

Wat betreft deze paragraaf sluiten wij ons geheel aan bij de reactie op deze paragraaf zoals opgesteld in de zienswijze van Tennet.

Artikel 5.3 (investeringsplan – inhoud, zichtperiode)

- De systeembeheerders hebben een enorm aantal investeringsprojecten per jaar die in geaggregeerde vorm deel uitmaken van het investeringsplan. Voorgesteld wordt om in de toelichting bij artikel 5.3, eerste lid, onderdelen a en c, en het derde lid te verduidelijken dat het gaat om geaggregeerde investeringen. In

de ministeriële regeling op grond van het vierde lid kunnen regels worden opgenomen over het gewenste aggregatieniveau.

- In de toelichting kan verduidelijkt worden dat niet is bedoeld dat de distributiesysteembeheerder moet rapporteren over capaciteitsknelpunten in de netten onder de huidige ondergrenzen (25 kV en 200 mbar). Daarnaast kan onderdeel a van het derde lid worden herschreven in die zin dat duidelijk wordt dat vervangingen niet worden gedaan om capaciteitsknelpunten weg te nemen.

Artikel 5.4 (investeringsplan – procedure)

- Lid 2 Het nu voorliggende voorstel is om de 4 jaar met een tussentijdse om de 2 jaar voor de transmissiesysteembeheerder, conform de wens van TenneT in het licht van de 2-jaarlijkse Europese verplichting. De regionale netbeheerders pleiten voor tussentijdse update zonder consultatie en toetsing van ACM. 2 jaar is voor de regionale netbeheerders onwenselijk vanwege de hoge administratieve lasten en het risico dat het opstellen van investeringsplannen elkaar overlappen in tijd. De netbeheerders zijn al bezig met het opstellen van de nieuwe investeringsplannen terwijl de vorige nog niet zijn vastgesteld.
- Op basis van onze ervaringen met de KCD's zal de voorbereiding, (nieuwe) consultatie en verwerking van zienswijzen tot een ontwerp investeringsplan naar verwachting een jaar in beslag nemen. Tellen we daarbij de benodigde tijd voor goedkeuring door ACM en publicatie op dan zal het gehele proces al gauw zo'n anderhalf jaar in beslag nemen met als gevolg dat de inkt van het meest recente plan nog niet of nauwelijks droog is, terwijl het proces voor het volgende tweejaarsplan al weer in beweging gezet moet worden. Een eventuele tussentijdse aanvulling uit hoofde van een significante wijziging op het investeringsplan past evenmin in dit proces. Bij de evaluatie van de E- en G-wet is ook de behoefte uitgesproken om de frequentie van indiening van KCD's te verlagen van elke twee jaar naar elke drie jaar of zelfs nog flexibeler, afhankelijk van de kwaliteit van de ingediende plannen van een systeembeheerder. De voorgestelde frequentie van investeringsplannen (ter vervanging van de KCD's) houdt daar nu nog geen rekening mee.
- Net als bij het Methodebesluit verdient het aanbeveling om te voorkomen dat een nieuw (wijzigings)plan moet worden opgesteld, terwijl het eerder ingediende (wijzigings)plan nog niet is vastgesteld. Ter voorkoming van deze overlap bepleiten wij een periodiciteit van vier jaar vast te stellen in plaats van voor twee jaar. In aanvulling hierop stellen wij voor de systeembeheerders te verplichten om na twee jaar een tussentijdse update uit te voeren zonder consultatie en toetsing door ACM. Met de wijzigingsoptie voor significante wijzigingen blijft er voldoende ruimte voor additionele bijsturing van het investeringsplan in geval van majeure wijzigingen.
- Indien het eerste ontwerp investeringsplan op 1-1-2018 moet worden ingediend, zal in 2017 de voorbereiding plaatsvinden en de goedkeuring in 2018. De voorbereiding voor de tussentijdse update zal medio 2019 kunnen starten. Alleen in geval van significante wijzigingen zal het gehele proces (consultatie en toetsing door ACM) moeten worden doorlopen en zal het proces eerder starten en langer doorlopen.
- Leden 4 (2x): Deze leden, in samenhang met de toelichting, lijken ACM het recht te geven een aanwijzing te geven "*wanneer belangrijke ontwikkelingen onterecht niet (voldoende) zijn meegenomen*". Wat zijn de gevolgen indien de aanwijzing van ACM onjuist blijkt te zijn en daardoor over- of ondercapaciteit ontstaat. Immers, in het systeem van outputregulering voor de regionale netbeheerders ontstaat hier geen

additionele output en dientengevolge geen kostendekking voor de netbeheerder. Voor wiens risico komt dan de inefficiëntie van de netbeheerder?

- Lid 5: Hoe verhoudt zich deze bevoegdheid en de noodzaak daarvan met artikel 10.14 van de wet?
- Lid 7: Bij ministeriële regeling of in de toelichting dient te worden verduidelijkt wat significante wijzigingen zijn.

Artikel 5.5 (termijn)

- De termijn van 18 weken dient te lopen vanaf het moment waarop de aansluitovereenkomst is gesloten (de offerte is getekend). Dat is ook conform de beschikkingspraktijk van ACM en voorkomt problemen omdat veelvuldig overeenkomsten alsnog niet tot stand komen of een andere wijze van realiseren van de aansluiting overeen wordt gekomen.
- Op basis van de huidige tekst is onduidelijk of de 18 wekentermijn tevens geldt voor wijziging (verzwaring) of verwijdering van de aansluiting (vgl. artikel 5.9, vijfde lid, van de wet).

Artikel ? (aansluiten)

Volgens het wetsvoorstel kunnen “afnemers als bedoeld in artikel 1, leden 2/3 van de E-wet 1998” nog steeds zelf aansluitwerkzaamheden openbaar aanbesteden. Het zelf gerealiseerde deel gaat deel uitmaken van de aansluiting en wordt door de systeembeheerder beheerd. De systeembeheerder maakt altijd de koppeling (tenzij de aansluitcapaciteit niet toereikend is en het aansluiten de systeemintegriteit in gevaar brengt).

Op grond van artikel 5.9, lid 7 worden hieraan bij of krachtens AMvB regels gesteld. Dit is niet gebeurd. Het lijkt wenselijk dat in de AMvB ten minste wordt opgenomen dat degene die van deze mogelijkheid gebruik wil maken, zich vooraf tot de systeembeheerder moet wenden en er van tevoren afspraken gemaakt moeten worden. Welke eisen kunnen en willen de systeembeheerders uit het oogpunt van het waarborgen van de systeemintegriteit verder altijd kunnen stellen? Is het nodig altijd de eis te stellen het zelf gerealiseerde deel van de aansluiting te mogen controleren voordat de koppeling wordt gemaakt? Functionele eisen aan de te gebruiken materialen etc. stellen, lijkt ook mogelijk.

§ 5.2.4: Congestie management

Huidige situatie

De thans geldende regeling voor congestie management dateert van medio 2010. Dus voor inwerkingtreding van de “Wet voorrang voor duurzaam” (TK 31904) uit 2011.

Deze regeling hangt onder artikel 18a van de MR Tariefstructuren en voorwaarden elektriciteit en is verder uitgewerkt in de Netcode Elektriciteit en in de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

Omdat ten tijde van de opstelling en vaststelling van deze regelgeving de Wet Voorrang voor duurzaam nog niet in werking was, bevat deze regelgeving alleen spelregels voor congestie management en niet voor een bepaalde rangorde in duurzaamheid van de productie-eenheden. Om tegemoet te komen van het toen ook al gewenste principe van voorrang voor duurzaam is in deze regelgeving opgenomen dat niet regelbare productie-eenheden niet mee hoeven te doen aan het spel van congestie management. Zolang er in een congestiegebied voldoende “grijs” aanwezig is, is daarmee de facto voorrang voor duurzaam geregeld. De

bestaande regelgeving voorziet niet in de situatie dat er in een congestiegebied geen of onvoldoende “grijs” aanwezig is en er dus een volgorde binnen de categorie “groen” moet worden toegepast.

Gesignaleerde knelpunten in AMvB Congestiemanagement en de daarmee overeenkomende passage in de concept AMvB “STROOM”

De AMvB Congestiemanagement, die in 2011 al door het parlement is geaccordeerd, maar nog steeds niet in werking is getreden, bevat een drietal knelpunten die er voor zorgen dat een codewijziging die de bestaande regelgeving voor congestiemanagement in lijn brengt met de AMvB per saldo leidt tot verslechtering van de regelgeving:

- a. De AMvB regelt niet alleen een bepaalde volgordelijkheid in duurzaamheid, maar regelt ook dat alle duurzame productie-installatie altijd mee moeten doen aan het spel congestiemanagement, ook in de situatie dat er in een congestiegebied voldoende “grijs” aanwezig is om de eventuele congestie weg te regelen.
- b. De AMvB gebruikt het begrip “congestiemanagement” in twee verschillende betekenissen, namelijk als aanduiding van het totale proces (conform de definitie in de Ewet) en als aanduiding van de feitelijke redispatch. Nu binnenkort de Europese CACM-code in werking treedt, komt daar een derde betekenis bij, namelijk t.a.v. congestie op de interconnectoren. Wij zijn van mening dat de wet met eenduidige definities moet werken, waarbij de definities in de Europese regelgeving leidend moet zijn.
- c. De AMvB wekt de indruk dat alleen productie-installaties mee kunnen / mogen / moeten doen aan congestiemanagement. Volgens de bestaande regelgeving kunnen ook grote verbruikers mee doen. Voor het wegeregelen van congestie is afregelen van productie immers hetzelfde als opregelen van verbruik.

Wensen t.a.v. de concept AMvB “STROOM”

Het is niet onze bedoeling om de politieke, beleidsmatige uitgangspunten m.b.t. congestiemanagement en voorrang voor duurzaam ter discussie te stellen.

De politieke issues die speelden ten tijde van de totstandkoming van de Wet voorrang voor duurzaam spelen thans geen rol van betekenis meer.

Ons oogmerk is een regeling die de beoogde doelstellingen op een doelmatige wijze laat functioneren. Dat betekent ons inziens het volgende voor de wet- en regelgeving:

- In de wet moet geregeld worden dat er regels zijn voor congestiemanagement en voor voorrang voor duurzaam. Plus een delegatiebepaling die regelt dat de kaders voor de uitwerking daarvan in de AMvB kunnen worden opgenomen.
- In de AMvB moet geregeld worden dat als congestiemanagement wordt toegepast daarbij als uitgangspunt wordt gehanteerd dat indien er in een congestiegebied voldoende “grijs” aanwezig is, “groen” niet mee hoeft te doen met congestiemanagement. Dat is de meest ultieme vorm van voorrang voor duurzaam. Pas als er in een congestiegebied onvoldoende “grijs” aanwezig is, moet “groen” mee gaan doen en moet bij de selectie van op- of afregelen rekening gehouden worden met de mate van groenheid. Tenslotte zal de AMvB een delegatiebepaling moeten hebben die het mogelijk maakt dat de technische uitvoeringsregels van congestiemanagement in de codes kunnen (blijven) staan.
- In de codes staan tenslotte de technische uitvoeringsregels voor congestiemanagement.

Conclusie

We willen EZ dringend verzoeken om de concept AMvB "STROOM" zodanig aan te passen dat:

- Duurzame elektriciteitsproducenten uitsluitend mee hoeven te doen aan het biedingsproces van congestiemanagement als in een congestiegebied onvoldoende grijs aanwezig is.
- Het begrip congestiemanagement aansluit bij de definitie in de hogere (en Europese) regelgeving en voor de aanduiding van het totale administratieve proces van binnenlandse congestiemanagement alsmede voor de feitelijke re-dispatch een ander begrip wordt gebruikt.
- Duidelijk wordt dat niet alleen producenten kennen meedoen aan congestiemanagement maar ook verbruikers.

Uiteraard zijn wij graag bereid om mee te denken over concrete tekstvoorstellen.

Artikel 5.15 (toegang en transport)

- Gezien het methodebesluit en de implementatietijd in de systemen zijn wij van mening dat 5.15 niet eerder dan 1-1-2017 in werking kan treden.
- In de memorie van toelichting bij artikel 5.9 van de wet is aangegeven dat in de AMvB "*de verantwoordelijkheid van systeembeheerders voor gas ten aanzien van netverliezen [kan] worden verduidelijkt*" (p. 85). In de AMvB zou een definitie van 'netverliezen' kunnen worden opgenomen, waarin wordt verduidelijkt dat deze term zowel technische als administratieve netverliezen betreft en dat de verrekening plaatsvindt via de reconciliatie. Daarnaast dienen de kosten in de tariefregulering worden behandeld als niet-beïnvloedbare kosten. Dat laatste kan worden bereikt door deze kosten toe te voegen aan artikel 6.10, vijfde lid, van de wet.
- Voorgesteld wordt een nieuw lid toe te voegen aan artikel 5.15 op grond waarvan duidelijk wordt dat systeembeheerders invoedbeperkingen kunnen opleggen bij onvoldoende afnamemogelijkheden in het betreffende netvlak (op deze problematiek is ook door Netbeheer Nederland gewezen bij haar consultatie op het wetsvoorstel STROOM, randnr. 131).

Artikel 5.16 (kwaliteitsborgingssysteem)

In de NvT wordt verwezen naar Pas 55 en NTA 8120:2009. Deze zijn achterhaald en dienen aangepast worden naar ISO 55001 en NTA 8120:2014. Eventueel formuleren als 'de actuele versies van ISO 55001 en NTA 8120'.

Artikel 5.18 (eisen meters algemeen)

- Eerste lid onderdeel a: Dit geldt alleen voor een elektriciteitsmeter (vgl. toelichting, p. 21).
- Tweede keer tweede lid: Dit is onjuist. De meetinrichting moet niet aangeven of op afstand besturings- of toepassingsapparatuur aangepast kan worden, maar of meterstanden en verbruiken gecommuniceerd kunnen worden met de systeembeheerder.

Artikel 5.19 (eisen meetinrichting voor elektriciteit)

- Eerste lid, onderdeel c in samenhang met het tweede lid en de toelichting daarbij: Een ongewenst gevolg lijkt te zijn dat met het uitschakelen van de functionaliteit om op afstand uit te lezen ook geen communicatie met de P1-poort mogelijk is. Dat lijkt ongewenst.
- De voorgestelde wijzigingen in de leden drie en vier betreffen correcties voor niet in werking getreden eisen.

Artikel 5.20 (eisen meetinrichting voor gas)

- De voorgestelde wijzigingen in de leden twee en drie betreffen correcties voor niet in werking getreden eisen.

Artikel 5.21 (plaatsing door een ander dan een systeembeheerder)

- Er zijn in de praktijk procesafspraken en erkenningsregelingen afgesproken met derden die meetinrichtingen (slimme meters) plaatsen. Indien de AMvB hiervoor geen aanvullende bepalingen bevat, dienen deze regels in een ministeriële regeling te worden opgenomen. De wet bevat daartoe een grondslag in artikel 5.17.
- Mocht bepaald worden dat een derde altijd gebruik moet maken van een door de desbetreffende netbeheerder beschikbaar gestelde meetinrichtingen (slimme meter) dan kan het eerste lid vervallen en dan zijn de procesafspraken en erkenningsregelingen ook niet meer nodig.

Artikel ? (informatie)

Op grond van dit artikel 5.22 uit het wetsvoorstel STROOM maakt een systeembeheerder onder andere alle informatie openbaar die bijdraagt aan een doeltreffende mededinging en een efficiënte werking van de markt. Voor zover deze redelijkerwijs te genereren is uit de informatie waarover de systeembeheerder beschikt op basis van de uitvoering van zijn wettelijke taken.

In het artikel is er in voorzien dat bij of krachtens AMvB nadere regels kunnen worden gesteld over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de verschillende verplichtingen uit het artikel. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt. Met name de aangehaalde verplichting tot openbaarmaking van informatie is echter zo vaag, dat hierover nadere regels zeer wenselijk zijn om de netbeheerders handvaten te geven om optimaal de markt te kunnen blijven faciliteren.

Artikel 5.23 (wijziging besturings- en toepassingsprogramma's van meetinrichtingen)

De verplichting tot aanpassing voor de systeembeheerders is thans te ruim en ondoelmatig. Wij bepleiten de verplichting te beperken tot situaties dat er hetzij een wettelijke basis is voor aanpassing, hetzij een verzoek van marktpartijen waarvoor een breed draagvlak bestaat en het verzoek financieel en technisch haalbaar is.

Artikel 5.26 (investeringsreserve na splitsing)

5.26, lid 4 uit de pre-finale versie is verplaatst naar overgangsbepalingen, maar wordt wel nog aangehaald in de NvT; Er wordt verwezen naar een vierde lid, in de tekst staat geen vierde lid bij dat artikel. Het is nu onduidelijk over welke periode deze ratio's berekend moeten worden, verduidelijking is dan ook gewenst.

§ 5.9: Experimenteerruimte

- De wet voorziet in veel meer mogelijkheden tot experimenten dan thans in de AMvB mogelijk wordt gemaakt. Invulling conform het Besluit experimenten decentrale duurzame elektriciteitsopwekking biedt voor de systeembeheerders geen enkele mogelijkheid om van de in de wet geboden experimenteerruimte gebruik te maken en een extra bijdrage te leveren aan de energietransitie. Een dergelijke restrictieve invulling is een gemiste kans voor het bereiken van de energiedoelstellingen (vgl. p. 4 en 7 van de memorie van toelichting bij de wet: *“In dit wetsvoorstel is de grondslag voor experimenteermogelijkheden verruimd, zodat met alle relevante aspecten rond hernieuwbare energie, energiebesparing, efficiënt gebruik van het systeem, nieuwe marktmodellen en tariefregulering geëxperimenteerd kan worden wanneer dat wenselijk is”*). Gelet op de grote wijzigingen waarvoor de energiesector zich gesteld ziet, is het van groot belang nu in de AMvB de mogelijke aard en omvang van experimenten niet nader in te perken en het realiseren van experimenten snel en eenvoudig mogelijk te maken.

§6.1 (tariefstructuren)

De AMvB geeft onvoldoende uitwerking aan de mogelijkheden die onder meer artikel 6.9, tweede lid, van de wet biedt. Wij stellen voor om hiervoor een aanvullend artikel op te nemen waarin het volgende wordt opgenomen. Een groot aantal uitgangspunten die nu in de Tarieencode Elektriciteit is uitgewerkt om zo onnodige geschillen in de AMvB te vermijden.

- de nadere uitwerking van artikel 6.3, tweede lid, van de wet op grond waarvan de hoogte van de tarieven kan verschillen per spannings- of drukniveau, voor verschillende systeembeheerders en voor verschillende categorieën aangeslotenen;
 - Spanningsniveau wordt in het besluit differentiatie tarieven transport elektriciteit nader gespecificeerd. Deze specificatie moet in de nieuwe AMvB opgenomen worden anders regent het weer inhoudelijke geschillen over de toepassing van de transporttarieven en werkt de netbeheerder NIET conform wet;
 - a. het transportvermogen waarover een afnemer maximaal kan beschikken;
 - b. het tijdsdeel dat een afnemer beschikt over zijn maximale transportvermogen;
 - c. de fysieke wijze van aansluiten op een net met een spanningsniveau van ten hoogste 50 kV of de situering van een aansluiting in een net met een spanningsniveau van ten hoogste 50 kV ten opzichte van de transformator die dat net verbindt met een net van hoger spanningsniveau;
 - d. het verzorgen van de aan- en uitschakeling van een aansluiting door een netbeheerder.
- het uitgangspunt dat aangeslotenen als bedoeld in artikel 1.2 van de wet worden geacht per fysieke aansluiting over een grote aansluiting te beschikken en ook per fysieke aansluiting tarieven verschuldigd zijn;
- het uitgangspunt dat kleinverbruikers per fysieke aansluiting het capaciteitstarief betalen;
- een verduidelijking van artikel 6.6, vijfde lid, van de wet conform de huidige regeling in de Tarieencode Elektriciteit; en

- een borging van het zogenoemde omslagstelsel zoals dat is gesanctioneerd in de jurisprudentie en de beschikkingspraktijk, waarbij bij het wijzigen en verwijderen van een aansluiting waarvoor een vergoeding in rekening gebracht kan worden, ook gewerkt kan worden met gemiddelde bedragen.

Artikel 6.4 (bedrag voor herstellen balans)

In dit artikel en de toelichting daarbij (p. 38) wordt gesteld dat de transmissiesysteembeheerder ingeval van onbalans “levert” aan de programmaverantwoordelijke en dat een programmaverantwoordelijke zelf energie zou invoeden op dan wel zou onttrekken aan het systeem. Dit is een ongelukkige en onjuiste woordkeuze. De invoeding of afname vindt plaats op de aansluitingen waarvoor de programmaverantwoordelijkheid wordt gedragen. De afhandeling van de onbalans tussen de transmissiesysteembeheerder en de programmaverantwoordelijke betreft enkel een administratieve afhandeling van de door de transmissiesysteembeheerder ten behoeve van de balanshandhaving gemaakte kosten. Zie de memorie van toelichting bij de wet (p. 23). Van “levering” of “handel” in de relatie tussen de transmissiesysteembeheerder en de programmaverantwoordelijke is geen sprake. Het betreft een administratieve fictie. Ter vermijding van onnodige problemen, onder meer met betrekking tot het groepsverbod, dienen termen als “eigen invoeding”, “eigen onttrekking”, “handel” of “levering” te worden vermeden.

Artikel 6.6 (looptijd tarieven)

In verband met het verplichte leveranciersmodel dienen de netbeheerders wijzigingen van hun periodieke netbeheerderskosten per 1 januari, vóór 1 december aan de vergunninghouders door te geven. Dit is ook verwerkt in de Informatiecode. Het voorgestelde lid 2 is hiermee in strijd. In het verleden is geconstateerd dat een dergelijke regeling voor vergunninghouders ook niet werkbaar is.

Artikel 8.4 (verstrekking facturen) en artikel 8.9 (eisen aan verbruiks- en indicatief kostenoverzicht)

In de NvT wordt bij de artikelen 8.4 en 8.9 ineens gesproken van een leverancier van brandstof, naast een energieleverancier. Het is onduidelijk wat daarmee wordt bedoeld, de wet kent alleen een definitie van leverancier, zijnde een leverancier van gas of elektriciteit.

Artikel 8.6 (gegevens factuur)

De factuur dient voor afnemers met een kleine aansluiting ook de periodieke aansluitkosten te bevatten (vgl. 8.17, eerste lid, van de wet).

Artikel 8.13 (verstrekking aan aanbieder van energiediensten)

- De wet bevat geen grondslag voor een AMvB met betrekking tot dergelijke grote aansluitingen.
- In 8.14 staat dat een leverancier een factuur of een verbruiks- en indicatief kostenoverzicht kosteloos aan een aangeslotene verstrekt; in artikel 8.13 staat dat een systeembeheerder op verzoek van een aangeslotene met een grote aansluiting de verbruiksgegevens verstrekt aan een door de aangeslotene aangewezen aanbieder van energiediensten.
- Mag uit het verband van 8.14 en 8.13 worden geconcludeerd dat voor de verstrekking uit hoofde van 8.13 een vergoeding kan worden gevraagd?

Artikel 8.18 (wegvallen leverancier)

- Overwogen zou kunnen worden dat een vergunninghouder ook onverwijld mededeling doet aan de betreffende distributiesysteembeheerders, gezien de omvang van de betrokken belangen.

Artikel 9.1 (initiatief gezamenlijke systeembeheerders)

Het tweede lid bevat een strikte termijn van twaalf weken die wellicht niet in alle gevallen haalbaar is. Voorgesteld wordt een mogelijkheid tot door ACM te verlenen uitstel toe te voegen.

Artikel 9.2 (initiatief ACM)

Laat dit artikel nog de mogelijkheid toe dat individuele systeembeheerders een zienswijze indienen?

Artikel 10.3 (informatieverschaffing distributiesysteembeheerder)

Thans is wettelijk geregeld dat een netbeheerder zelf verantwoordelijk is voor de uitvoering van zijn wettelijke taken en alleen bepaalde feitelijke werkzaamheden mag uitbesteden. Zeker nu deze bepalingen in het wetsvoorstel niet zijn overgenomen, is er ook geen basis voor de onderhavige verplichtingen. Los daarvan is in de evaluatie van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet naar voren gekomen dat dit soort verplichtingen veel werkzaamheden voor de systeembeheerders met zich meebrengen en niet zinvol zijn. De verwachting is gewekt dat dit soort bepalingen zouden vervallen. Er is bovendien ook veel overlap tussen de onderhavige verplichtingen en de verplichtingen uit artikel 5.23 van de wet (eisen voor de boekhouding van de systeembeheerder) en 10.1, lid 1 van de AMvB (informatieverschaffing systeembeheerder) voortvloeien. Op grond van laatstbedoelde artikelen ontvangt de ACM al de jaarrekening, gecontroleerd door een onafhankelijk accountant, met per in de wet onderscheiden onderdeel segmentinformatie, waaronder per onderdeel een balans en winst- en verliesrekening en een vermelding van elk verwant bedrijf waarmee een systeembeheerder een overeenkomst heeft gesloten waarmee meer dan Euro 4.5000.000,00 gemoeid is etc. Om al deze redenen wordt erop aangedrongen artikel 10.3 te laten vervallen.

Bestaande AMvB's

Het lijkt of de AMvB Besluit aanleg energie-infrastructuur niet terug komt in het huidige voorstel is dit juist?